

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
Faculty of Social Sciences, Charles University
Smetanovo nábř. 6, 110 01 Praha 1
Tel: +420 222 112 111

Posudek vedoucí na bakalářskou práci Hany Sukopové: „Příčiny neúspěchu reformy zdravotnictví Billa Clintona, IMS FSV UK, LS 2011/2012.“

Otázka zdravotního pojištění dodnes patří ke kontroverzním otázkám americké politiky. Jde o téma velmi aktuální zejména s ohledem na reformu, kterou na půdě Kongresu v roce 2010 prosadila Obamova administrativa a která se stala předmětem několika soudních sporů.

Autorka v práci nejprve nabízí historický přehled vývoje zdravotního pojištění v USA, shrnuje základní typy pojištění poskytovaných federální vládou (Medicaid, Medicare, CHIP, pojištění veteránů, apod.) a identifikuje základní problémy systému zdravotního pojištění. Podle autorky byl počátek 90. let vhodnou příležitostí pro reformu systému zdravotního pojištění, neboť se v plné míře ukázaly slabiny existujícího systému – zdravotní pojištění bylo čím dál tím dražší v důsledku pokroku v lékařském výzkumu a stárnutí populace. Vzhledem k tomu, že u velké části populace je zdravotní pojištění vázáno pracovním místem, ekonomické problémy a růst nezaměstnanosti vedly k výraznému zvýšení počtu lidí bez zdravotního pojištění a k následnému nadužívání pohotovostních služeb. Všechny tyto autorkou zmíněné faktory se promítly do růstu ceny zdravotního pojištění – a právě to byl impuls, který vedl Billa Clintona, kandidujícího na post prezidenta, k tomu, aby na nutnosti reformy zdravotnictví postavil svou kampaň. Američané byli s ohledem na narůstající problémy reformě zdravotního pojištění nakloněni. I přes příznivou situaci (včetně Demokratty ovládaného Kongresu) se však prezidentu Clintonovi reformu nepodařilo prosadit. Autorka proto ve své práci pátrá po příčinách a vysvětlení tohoto neúspěchu.

Clinton se reformě zdravotního pojištění věnoval ve své předvolební kampani a velmi intenzivně pak během období prvních sto dní v úřadě. Jeho preferovaným řešením bylo zavedení všeobecného pojištění – v důsledku politických tlaků však nakonec musel prezident na svůj návrh rezignovat.

Autorka nás pak provádí diskusí o reformě zdravotního pojištění a klíčovými legislativními návrhy. V každém legislativním návrhu označuje hlavní kritické body a popisuje, z jakých důvodů návrh neprošel. Všechny legislativní návrhy pak srovnává s Clintonovým návrhem, který je podrobně popsán v kapitole 3.3, a označuje jejich pozitiva a negativa, identifikuje hlavní příčiny, pro které nakonec nebyly přijaty. Autorka také identifikuje hlavní zájmové skupiny, které do diskuse o reformě vstupovaly.

Mezi hlavní důvody, kvůli kterým byla nakonec Clintonova snaha neúspěšná, autorka uvádí především ideologický konflikt mezi Republikány a Demokratty, v němž hlavní roli hrála definice role federální vlády a rozsah jejich pravomocí, neochota (a snad i neschopnost) politických představitelů dosáhnout kompromisního řešení, vnitřní rozpolcenost Demokratické strany mezi liberály a fiskální konzervativce, jež bránila demokratům využití jejich kontroly na exekutivu i legislativu, netransparentní projednávání reformy za zavřenými dveřmi v relativně úzkém kruhu vlivných osobností v čele s Hillary Clintonovou, dále vnitřní složitost zákona, jeho nesrozumitelnost pro americké občany a podcenění nutnosti veřejné kampaně na podporu reformy. Autorka také jako další klíčový faktor zmiňuje časovou prodlevu, během které se prezident Clinton věnoval jiným oblastem domácí i zahraniční

politiky, což v důsledku vedlo k tomu, že americká veřejnost o reformu zdravotního pojištění ztrácí zájem. Časové prodlevy také využili oponenti reformy, jež použili nemalé finanční prostředky k diskreditaci návrhu – na tuto kritickou kampaň ale nebyl zaneprázdněný Clinton schopen reagovat.

Práce Hany Sukopové shrnuje a vysvětluje přístup Clintonovy administrativy k pokusům o reformu systému zdravotního pojištění. Je napsána velmi přehledně – ačkoliv se jedná o velmi komplikovanou problematiku, je zvládnuta velmi dobře. Práce obsahuje rozsáhlý seznam literatury včetně primárních zdrojů (autorka prostudovala většinu klíčových legislativních návrhů), poznámkový aparát je zpracován velmi pečlivě. Jazykové zpracování je na velmi vysoké úrovni – téměř bez překlepů.

Práce splňuje nároky kladené na bakalářské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou **v ý b o r n ě**.

V Praze 10. června 2012

Mgr. Jana Sehnálková